

ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В КОНТЕКСТІ КРАЇН-ЧЛЕНІВ ЄС

Викладач: д.е.н, професор Гамова Оксана Вікторівна

Кафедра: міжнародної економіки, природних ресурсів та економіки міжнародного туризму, V корпус, ауд. 119

E-mail: gamova5oxana@gmail.com

Телефон: (097) 740-53-52

Інші засоби зв'язку: Moodle, Viber,

Консультації: особисті – вівторок, з 11.00 до 14.00, четвер, з 11.00 до 13.00, V корпус, ауд. 119;
дистанційні – ZOOM

Освітньо-наукова програма, рівень вищої освіти:		Економіка третій (доктор філософії)					
Статус дисципліни:		Нормативна					
Кредити ECTS	3	Кількість годтн:	90	Рік навчання	2	Тижні	12
Вид контролю:		Екзамен					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=12916				

ОПИС КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомлення здобувачів третього рівня вищої освіти із показниками та фактори міжнародної конкурентоспроможності підприємств (організацій), основними типами міжнародних стратегій конкурентної поведінки, заходами регулятивно-правової політики у сфері конкуренції на національному та міжнародному рівнях, що сприятиме поглибленню й систематизації відповідних наукових теоретичних знань та формуванню вмінь розробляти програми підвищення конкурентоспроможності в умовах євроінтеграції, оцінювати ефективність конкурентних стратегій, визначати шляхи розв'язання проблем, формувати конкурентні переваги.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Формування конкурентоспроможності підприємств в контексті країн-членів ЄС» є: ознайомлення аспірантів з сучасними економічними концепціями та термінологічним апаратом наукового дослідження; формування розуміння основних типів міжнародних стратегій конкурентної поведінки, вміння оцінювати їхню ефективність; формування розуміння теоретичних і практичних проблем та шляхів їх вирішення в обраній галузі, вміння досліджувати та оцінювати економічні джерела інформації за допомогою сучасних технологій, вивчати питання управління в економіці та розв'язувати проблеми управління діяльністю підприємств, нейтралізації ризиків з врахуванням соціальних, економічних, кадрових аспектів; формування вміння аналізувати та синтезувати проблеми в економіці, визначати рішення науково-практичних проблем, використовувати методи оцінки конкурентоспроможності, впроваджувати програми підвищення конкурентоспроможності підприємств в умовах євроінтеграції.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

<i>для здобувачів 2021 року вступу за ОНП 2020-2021 р.</i>	
ПРН1	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення
ПРН7	Оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності; здійснювати абстрактний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей; демонструвати відданість їх розвитку у передових контекстах професійної та наукової діяльності
ПРН11	Здійснювати пошук, оброблення та аналіз наукової інформації, її систематизацію та узагальнення; використовувати інформаційно-комунікаційні технології у дослідницькій та викладацькій діяльності
ПРН17	Забезпечувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя
ПРН18	Демонструвати знання щодо основних концепцій, теоретико-методичних підходів та сучасного стану наукових знань за спеціальністю економіка
ПРН19	Формулювати, аналізувати та синтезувати проблеми в економіці, визначати рішення науково-практичних проблем
ПРН20	Демонструвати теоретичні і практичні знання щодо проблем за спеціальністю економіка та використовувати термінологічний апарат наукового дослідження
ПРН21	Розуміти та використовувати методологію та методи наукових досліджень у галузі 05 «Соціальні та поведінкові науки»
ПРН22	Вміти виокремлювати, інтерпретувати статистичні дані, формувати нові ідеї в науково-інноваційній сфері, у сфері професійної діяльності
ПРН25	Вміти використовувати сучасний інструментарій для дослідження економічних процесів, корпоративної культури, реалізації управлінських рішень, планувати, здійснювати дослідження в економіці
ПРН26	Проводити дослідницько-інноваційну діяльність в галузі 05 «Соціальні та поведінкові науки», формулювати нові гіпотези та їх підтверджувати, впроваджувати в практичну діяльність
ПРН27	Досліджувати та оцінювати економічні джерела інформації за допомогою сучасних технологій, розглядати тенденції розвитку економічних процесів, вивчати способи управління в економіці та розв'язувати проблеми управління діяльністю на мікро- та макrorівні, нейтралізації ризиків з врахуванням соціальних, економічних, кадрових аспектів
ПРН28	Вміти використовувати результати економічних досліджень для розробки та реалізації стратегії розвитку економіки, формувати заходи до виходу на ринки ЄС, підвищення конкурентоспроможності
ПРН29	Використовувати методи, інструменти, механізми для розробки і впровадження наукових проєктів у сфері економіки, брати участь у міжнародних наукових заходах, розширювати межі використання наукових досліджень
ПРН30	Здійснювати аналіз зарубіжного досвіду з урахуванням зовнішньоекономічного курсу на європейську та євроатлантичну інтеграцію для вирішення теоретичних і практичних проблем економічної науки, а також використовувати досвід під час проведення наукових досліджень
ПРН31	Формулювати та обґрунтовувати висновки, використовувати пропозиції та рекомендації економічного дослідження, здійснювати міждисциплінарні дослідження для вирішення економічних завдань, генерувати інноваційні ідеї
<i>для здобувачів 2022 року вступу за ОНП 2022 р.</i>	
ПРН2	Глибоко розуміти загальні принципи, методи, методології наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері економіки та у викладацькій

	практиці
ПРН3	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи
ПРН6	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми економіки державною та іноземною мовами; оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з дотриманням правил академічного письма; здійснювати ефективну міжособистісну комунікацію; демонструвати навички публічних виступів, аргументації та риторики
ПРН8	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення; дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики; забезпечувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя
ПРН9	Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми із врахуванням соціальних, економічних, екологічних, етичних, міжкультурних, євроінтеграційних та правових аспектів
ПРН11	Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Базовий навчальний посібник:

1. Балабанова Л.В., Кривенко Г.В., Балабанова І.В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посіб.. К. : ВД «Професіонал», 2019. 256 с.

2. Білоцерківець В.В., Завгородня О.О. Управління міжнародною конкурентоспроможністю та зовнішньоекономічною діяльністю. Ч. 1: Конспект лекцій з дисципліни для студентів. Дніпро : НМетАУ, 2019. 49 с.

3. Гамова О.В. Формування конкурентоспроможності підприємств в контексті країн-членів ЄС : конспект лекцій для підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти кваліфікація: доктор філософії . Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 208 с.

4. Гамова О. В. Формування конкурентоспроможності підприємств в контексті країн-членів ЄС : методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії) спеціальності 051 Економіка освітньо-наукової програми «Економіка». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2022. 54 с.

5. Дмитрієв І. А., Кирчата І. М., Шершенюк О. М. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.

6. Deszczyński B. Firm Competitive Advantage Through Relationship Management : A Theory for Successful Sustainable Growth. Cham: Palgrave Macmillan, 2021. 279 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi66/0048391.pdf>

Презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання тестів, самостійних робіт, відеоматеріали, основна та додаткова література розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=12916>

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Поточні контрольні заходи

Основними контрольними заходами є тести та самостійні роботи, які виконуються після опанування відповідної теми курсу. Всі поточні контрольні заходи та методичні рекомендації до їх виконання розташовані на платформі Moodle.

Підсумкові контрольні заходи

Розробка та захист Індивідуального завдання: методичні рекомендації щодо його підготовки розміщені на платформі Moodle.

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольні заходи, кількість балів
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи формування міжнародної конкурентоспроможності підприємства		
Тиждень 1 Лекція 1	Тема 1. Теоретико–методологічні основи формування міжнародної конкурентоспроможності підприємства	<i>Тест № 1</i> Теоретико–методологічні основи формування міжнародної конкурентоспроможності підприємства (<i>max 5 балів</i>)
Тиждень 2 Практичне заняття 1	Тема 1. Теоретико–методологічні основи формування міжнародної конкурентоспроможності підприємства	Самостійна робота №1. Теоретико–методологічні основи формування міжнародної конкурентоспроможності підприємства (<i>max 2 бали</i>)
Тиждень 3 Лекція 2	Тема 2. Конкурентне середовище підприємства	<i>Тест № 2</i> Конкурентне середовище підприємства (<i>max 5 балів</i>)
Тиждень 4 Практичне заняття 2	Тема 2. Конкурентне середовище підприємства	Самостійна робота №1. Теоретико–методологічні основи формування міжнародної конкурентоспроможності підприємства (<i>max 2 бали</i>)
Змістовий модуль 2. Методологічні засади оцінювання конкурентоспроможності підприємства та формування конкурентних переваг		
Тиждень 5 Лекція 3	Тема 3. Методологічні засади оцінювання та управління конкурентоспроможністю підприємства Тема 4. Конкурентні переваги підприємства	<i>Тест № 3.</i> Методологічні засади оцінювання та управління конкурентоспроможністю підприємства (<i>max 5 балів</i>) <i>Тест № 4.</i> Конкурентні переваги підприємства (<i>max 5 балів</i>)
Тиждень 6 Практичне заняття 3	Тема 3. Методологічні засади оцінювання та управління конкурентоспроможністю підприємства Тема 4. Конкурентні переваги підприємства	Самостійна робота №2. Конкурентні переваги підприємства (<i>max 4 бали</i>)
Змістовий модуль 3. Конкурентні позиції українських підприємств на європейському ринку		
Тиждень 7 Лекція 4	Тема 5 Конкурентні позиції українських підприємств на європейському ринку: галузеві аспекти Тема 6. Конкурентоспроможність продукції підприємств	<i>Тест № 5</i> Конкурентні позиції українських підприємств на європейському ринку: галузеві аспекти (<i>max 5 балів</i>) <i>Тест № 6</i> Конкурентоспроможність продукції підприємств машинобудування

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни

	машинобудування в період євроінтеграції України в Європейський Союз.	в період євроінтеграції України в Європейський Союз (<i>max 5 балів</i>)
Тиждень 8 Практичне заняття 4	Тема 5 Конкурентні позиції українських підприємств на європейському ринку: галузеві аспекти Тема 6. Конкурентоспроможність продукції підприємств машинобудування в період євроінтеграції України в Європейський Союз.	Самостійна робота №3. Конкурентні позиції українських підприємств на європейському ринку: галузеві аспекти (<i>max 4 бали</i>)
Тиждень 9 Лекція 5	Тема 7. Конкурентоспроможність сільськогосподарської продукції вітчизняних аграрних підприємств в умовах євроінтеграції.	<i>Тест № 7</i> Конкурентоспроможність сільськогосподарської продукції вітчизняних аграрних підприємств в умовах євроінтеграції (<i>max 5 балів</i>)
Тиждень 10 Практичне заняття 5	Тема 7. Конкурентоспроможність сільськогосподарської продукції вітчизняних аграрних підприємств в умовах євроінтеграції.	Самостійна робота №4. Конкурентоспроможність сільськогосподарської продукції вітчизняних аграрних підприємств в умовах євроінтеграції (<i>max 4 бали</i>)
Змістовий модуль 4. Розробка та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності підприємств в умовах євроінтеграції		
Тиждень 11 Лекція 6	Тема 8. Теоретико-методичні засади формування та впровадження програми підвищення конкурентоспроможності підприємств в умовах євроінтеграції	<i>Тест № 8.</i> Теоретико-методичні засади формування та впровадження програми підвищення конкурентоспроможності підприємств в умовах євроінтеграції (<i>max 5 балів</i>)
Тиждень 12 Практичне заняття 6	Тема 8. Теоретико-методичні засади формування та впровадження програми підвищення конкурентоспроможності підприємств в умовах євроінтеграції	Самостійна робота №5. Теоретико-методичні засади формування та впровадження програми підвищення конкурентоспроможності підприємств в умовах євроінтеграції (<i>max 4 бали</i>)
екзамен		<i>Захист Індивідуального завдання (max 40 балів)</i>

За наявності сертифікату (свідоцтва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути нараховано до 50 балів. Дотичність тематики, відповідність досягнутих результатів навчання та кількість додаткових балів визначається викладачем. Документи, що підтверджують участь здобувача у відповідних заходах, мають бути подані викладачу до початку сесії.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Основна:

1. Балабанова Л.В., Кривенко Г.В., Балабанова І.В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посіб.. К. : ВД «Професіонал», 2019. 256 с.
2. Білоцерківець В.В., Завгородня О.О. Управління міжнародною конкурентоспроможністю та зовнішньоекономічною діяльністю. Ч. 1: Конспект лекцій з дисципліни для студентів. Дніпро : НМетАУ, 2019. 49 с.
3. Гамова О. В. Інноваційна діяльність як чинник підвищення конкурентоспроможності підприємств машинобудування. *Вісник Хмельницького національного університету: науковий журнал. Економічні науки.* 2020. №2 (280). С. 231–235.
4. Гамова О. В. Особливості формування фінансово-промислових груп в світовій економіці. *Фінансові стратегії інноваційного розвитку економіки.* 2021. № 3 (51). С. 69-74.
5. Гамова О. В. Сучасні тенденції формування рівноваги на металургійному ринку України в контексті країн членів Європейського Союзу. *Фінансові стратегії інноваційного розвитку економіки.* 2021. № 4 (52). С. 70-78.
6. Namova O.V., Bondarenko O. O. Trends and current challenges of Ukraine's international economic activity. *Financial Strategies of Innovative Economic Development: Proceedings Scientific Publications.* 2022. № 2(54). P. 71-77. URL: <http://journalsofznu.zp.ua/index.php/economics/article/view/3082>.
7. Гамова О. В. Теоретико-методичні засади формування інструментарію управління конкурентоспроможністю підприємств машинобудування. *Причорноморські економічні студії: науковий журнал.* 2019. Вип. 39, Ч. 1. С. 153–158. URL: http://bses.in.ua/journals/2019/39_1_2019/30.pdf.
8. Гамова О.В. Методи оцінки конкурентоспроможності та стратегічні напрями її підвищення на підприємствах машинобудування. *Ефективна економіка.* 2018. №8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8306>.
9. Гамова О.В. Міжнародний валютний фонд на сучасному етапі. *Науковий журнал Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство.* 2021. Випуск 38. С. 17-21. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/38_2021ua/5.pdf.
10. Гамова О.В. Принципи оцінки конкурентоспроможності та напрямки успішного функціонування промислових підприємств в умовах мінливості ринкового середовища. *Університетські наукові записки.* 2020. №2 (74). С. 47–54.
11. Namova O.V. Current trends of Ukrainian metallurgical market equilibrium formation in the context of European Union member states. *Financial Strategies of Innovative Economic Development: Proceedings Scientific Publications.* 2021. № 4 (52). P. 70-78. URL: <http://journalsofznu.zp.ua/index.php/economics/article/view/2748>.

12. Гамова О.В. Формування конкурентоспроможності підприємств в контексті країн-членів ЄС : конспект лекцій для підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти кваліфікація: доктор філософії. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 208 с.
13. Гамова О. В. Формування конкурентоспроможності підприємств в контексті країн-членів ЄС : методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії) спеціальності 051 Економіка освітньо-наукової програми «Економіка». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2022. 54 с.
14. Гамова О.В. Формування стратегії управління конкурентоспроможністю промислових підприємств : монографія. Запоріжжя: видавець ФОП Мокшанов В.В., 2020. 420 с.
15. Гамова О. В. Міжнародний валютний фонд на сучасному етапі. *Науковий журнал Ужгородського національного університету*. 2021. № 38. С. 85-94.
16. Дмитрієв І. А., Кирчата І. М., Шершенюк О. М. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
17. Іванов Ю. Б. Конкурентні переваги підприємства: оцінка, формування та розвиток : монографія. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2018. 352 с.
18. Цибульська Е. І. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. Харків: Вид-во НУА, 2018. 320 с.
19. Casanova L., Miroux A. The Era of Chinese Multinationals : Competing for Global Dominance. Cambridge : Elsevier, 2020. 224 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/ScienceDirect/0046125.zip>.
20. Deszczyński B. Firm Competitive Advantage Through Relationship Management : A Theory for Successful Sustainable Growth. Cham : Palgrave Macmillan, 2021. 279 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi66/0048391.pdf>.
21. Jeannot J. -P., Volery T., Bergmann H., Amstutz C. Masterpieces of Swiss Entrepreneurship : Swiss SMEs Competing in Global Markets. Cham : Springer, 2021. 561 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi66/0048393.pdf>.
22. Kalashnikova K. International business strategies : lectures for 4st-year full-time students specialty 073 - Management, 281 - Public administration. Kharkiv : O. M. Beketov NUUE, 2021. 77 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi67/0049295.pdf>.
23. Yoshizawa H. European Union Competition Policy Versus Industrial Competitiveness : Stringent Regulation and its External Implications. London : Routledge, 2022. 151 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0052007.pdf>.

Додаткова:

1. Гамова О.В. Дослідження основних стратегій підвищення конкурентоспроможності підприємств машинобудування та визначення їх особливостей. *Вісник Хмельницького національного університету: науковий журнал. Економічні науки*. 2019. №6, Т. 1 (276). С. 249–253.
2. Гамова О.В. Обґрунтування стратегічного управління конкурентоспроможністю підприємств машинобудування. *Вісник Хмельницького національного університету: науковий журнал. Економічні науки*. 2019. №4, Т. 2 (272). С. 20–24.
3. Дугієнко Н. О. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2022. 118 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2022/10/0049134.docx>.
4. Лупак Р. Л., Лупак Р. Л., Васильців Т. Г. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. Львів : Видавництво ЛКА, 2016. 484 с.
5. П'ятницька Г. Т., П'ятницька Н. О., Шумська С. С., Федорченко Н. В., Гелич А. О., П'ятницький Д. В. Управління конкурентоспроможністю підприємств : підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2017. 700 с.

6. Cherep A., Cherep A., Babenko V., Dubynina S., Lyshchenko E., Hamova O. Improvement Of Cost Formation Methods At Industrial Enterprises Taking Into Account Supply Chains. *E studios de Economia Aplicada*. 2020. № 38(4). P. 1-9.
7. Hamova O., Babiy I., Zoria O., Podmeshalska Y., Kononenko Z. Accounting Model of Monitoring of Company Foreign Trade Activities. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*. 2019. Vol: 23, Issue: 2. P. 1-6.
8. Kucher A. Sustainable soil management in the formation of competitiveness of agricultural enterprises : monograph. Plovdiv : Talrnt, 2019. 444 p.
9. Matricano D. Entrepreneurship Trajectories : Entrepreneurial Opportunities, Business Models, and Firm Performance. Cambridge : Elsevier, 2020. 160 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/ScienceDirect/0046124.zip>
10. Mishchuk I., Hamova O., Tkachenko S., Bulhakova O., Levandivskiy O. Influence Of Vertical Integration Of Enterprises On Change Of Their Financial Indicators And Economic Security. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*. 2021. Special Issue 5, Vol. 25. P. 1–8.
11. Sustainability in International Business: Talent Management, Market Entry Strategies, Competitiveness / Anna Visvizi (ed.). Basel : MDPI, 2022. 288 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi68/0049719.pdf>
12. Yoshizawa H. European Union Competition Policy Versus Industrial Competitiveness : Stringent Regulation and its External Implications. London : Routledge, 2022. 151 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0052007.pdf>.

Інформаційні ресурси

1. Європейський Союз (ЄС) – European Union (EU). URL: <http://www.eu.com>.
2. Інформаційна система ЄС – European Community Information Service. URL: <http://www.europa.eu.int>.
3. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
4. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
5. Офіційний веб-сайт Європейського банку реконструкції та розвитку. URL: <http://www.ebrd.com/>.
6. Офіційний веб-сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org/>.
7. Офіційний веб-сайт Національного банку України. URL: <http://bank.gov.ua>.
8. Офіційний веб-сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/>.
9. Офіційний веб-сайт Українського національного комітету Міжнародної торгової палати. URL: <http://iccu.org/>.
10. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду (МВФ). International Monetary Fund – IMF. URL: <http://www.imf.org>.
11. Статистична служба Європейської комісії (Євростат). URL: www.europa.eu.int.
12. Статистична служба Європейської комісії (Євростат). URL: www.europa.eu.int.
13. Country Brand Index. URL: <http://www.futurebrand.com>.
14. Global Competitiveness Report. URL: <http://www.weforum.org>.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Аспіранти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Аспіранти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються аспірантами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування автора оригінального тексту). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на періоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Роботи, в яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача з аспірантами є платформа Moodle. Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити аспірантів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на платформі Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа на пошту або у зазначені меседжери викладача. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та курс.

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Аспіранти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих аспірантами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання аспіранту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування аспірантів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9y>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): [HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://MOODLE.ZNU.EDU.UA)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для аспірантів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для аспірантів Інженерного інституту ЗНУ - alexvasik54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.